

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน
สถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔
กองบังคับการตำรวจทางหลวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่จะก่อให้เกิดการทุจริตหรือการรับสินบนจากการปฏิบัติหน้าที่

สถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการตำรวจทางหลวง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์กรอันสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว อาศัยอำนาจตามคำสั่ง สถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการตำรวจทางหลวง เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการในการขับเคลื่อนและกำกับติดตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการตำรวจทางหลวง เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยบริการฯ จัดทำประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการรับสินบนในแต่ละหน่วยบริการ เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยต่อไป

พ.ต.ท.

(อาจินต์ วิังวรรณะ)

สวญ.ส.ทล.๓ กก.๔ บก.ทล.

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Bribery Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการรับสินบนในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา เช่น การไม่มีความรู้หรือไม่มีความเข้าใจ คือ ปัญหา ไม่ใช่ความเสี่ยง เป็นต้น
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Score)	คะแนนรวมที่ แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยง การทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๓)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๒)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๑)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๐.๑)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ X ๑ = ๕)	สูง (๕ X ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ X ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ X ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ X ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ X ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ X ๒ = ๘)	สูง (๔ X ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ X ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ X ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ X ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ X ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ X ๓ = ๙)	สูง (๓ X ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ X ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ X ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ X ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ X ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ X ๔ = ๘)	สูง (๒ X ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ X ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ X ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ X ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ X ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ X ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

● สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
● สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
● สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
● สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ต่ำ (๑๕ คะแนนขึ้นไป)

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบนของสถานีตำรวจ

(๑) รถบรรทุกน้ำหนักเกิน

ลำดับที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Bribery Risk)	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑.๑	การตรวจพบการกระทำความผิด	มีการเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการไม่จับกุมดำเนินคดีหรือทำให้รับโทษน้อยลง	๕	๔	๒๐	สูงมาก
๑.๒	บันทึกจับกุม ตรวจยึด	มีการเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการไม่จับกุมดำเนินคดีหรือทำให้รับโทษน้อยลง	๕	๔	๒๐	สูงมาก

(๒) ส่วยทางหลวง

ลำดับที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Bribery Risk)	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๒.๑	ตรวจพบการกระทำความผิด	มีการเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการไม่จับกุมดำเนินคดีหรือทำให้รับโทษน้อยลง	๓	๔	๑๒	สูง

ส่วนที่ ๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน

ของสถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการตำรวจทางหลวง

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน พิจารณารiskต่อการรับสินบนที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) ของทุกสายงานจะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงต่อการรับสินบนที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบนให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงต่อการรับสินบนของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงต่อการรับสินบนเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงต่อการรับสินบนที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงต่อการรับสินบนได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญแต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงต่อการรับสินบนได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงต่อการรับสินบนได้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน
ของสถานีตำรวจทางหลวง ๓ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการตำรวจทางหลวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานที่ มีความเสี่ยง ต่อการรับ สินบน	ประเด็น ความเสี่ยง ต่อการรับ สินบน	Risk Score	รายละเอียด มาตรการควบคุม ความเสี่ยง ต่อการรับสินบน	วิธี ดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	รถบรรทุก น้ำหนักเกิน	ตรวจพบการ กระทำ ความผิด	มีการเรียก รับ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับ การไม่จับกุม ดำเนินคดี หรือทำให้รับ โทษน้อยลง	สูง มาก	อบรมให้ความรู้และ กำชับการปฏิบัติงาน ให้มีการปฏิบัติตาม กฎหมายอย่าง เคร่งครัด	ก่อนออกปฏิบัติ หน้าที่หัวหน้า สถานีฯ หรือ หัวหน้าหน่วย บริการฯ กำชับ การปฏิบัติหน้าที่ ให้ জনท. ปฏิบัติ ตามกฎหมายอย่าง เคร่งครัด	ทุกวัน	หัวหน้า สถานี และ หัวหน้า หน่วย บริการฯ
๒	ส่วยทาง หลวง	ตรวจพบการ กระทำ ความผิด	มีการเรียก รับ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับ การไม่จับกุม ดำเนินคดี หรือทำให้รับ โทษน้อยลง	สูง	อบรมให้ความรู้และ กำชับการปฏิบัติงาน ให้มีการปฏิบัติตาม กฎหมายอย่าง เคร่งครัด	ก่อนออกปฏิบัติ หน้าที่หัวหน้า สถานีฯ หรือ หัวหน้าหน่วย บริการฯ กำชับ การปฏิบัติหน้าที่ ให้ জনท. ปฏิบัติ ตามกฎหมายอย่าง เคร่งครัด	ทุกวัน	หัวหน้า สถานี และ หัวหน้า หน่วย บริการฯ

พ.ต.ท.

(อาจินต์ วัชรธนะ)

สวญ.ส.ทล.๓ กก.๔ บก.ทล.